

Asia: LVM/147/03/2018

Lausuntopyyntö liikennepalveluhankkeen kolmannesta vaiheesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikennevakuutuskeskus (LVK) pitää ehdotusta henkilö- ja tavaraliikenteen palveluntarjoajien paikannusveloitteesta tieliikenteessä lähtökohtaisesti kannatettavana. Näin voidaan edistää mm. digitaalisia ja tehokkaampia kuljetusketjuja, varautua paremmin poikkeus- ja häiriötilanteisiin sekä tarjota kattavaa tietoa liikenteen ohjaukseen ja hallintaan. On selvää, että ajoneuvojen paikkatieto tulee tulevaisuuden liikenteessä olemaan entistä tärkeämmässä roolissa mm. autonomistuvan liikenteen muodossa.

Esityksessä ajoneuvopaikannuksen hyödyt ovat kuitenkin esitetty hyvin yleisellä tasolla, eikä tiedon rajattua käyttötarkoitusta (liikenteen turvallisuus ja sujuvuus sekä liikennejärjestelmän suunnittelu ja kehittäminen) juurikaan avata. Esityksestä ei selviä, voidaanko myöhemmin säädettävällä kerätyn tiedon luovuttamista koskevalla erityislainsäädännöllä poiketa edellä tarkoitettua rajoitetusta käyttötarkoituksesta. Jos näin on, vasta tuleva lainsäädäntö tulee määrittämään esityksen vaikutukset tiedon kohteelle, luovuttajalle, vastaanottajalle ja mahdolliselle jalostajalle. Tämä vaatisi myös uuden tietosuojaa koskevan vaikutusarvioinnin.

LVK korostaa ajoneuvon paikkatiedon merkitystä myös muussa kuin viranomaisten suorittamassa liikenteen ohjaus- ja hallintatyössä. Sijaintitietoa voidaan hyödyntää paitsi erinäisissä liikenteen ja infran palveluratkaisuissa myös esimerkiksi vakuuttamattomuusvalvonnassa sekä entistä riskivastaavammassa vakuutushinnoittelussa. Nykyistä laajemmalla liikennedatan tietoturvalisella hyödyntämisellä on mahdollista kehittää myös vakuutuksenottajille entistä houkuttelevampia tuotteita ja palveluratkaisuja. Heinäkuussa vapautuva taksiliikennesääntely on hyvä esimerkki tilanteesta, jossa tarvitaan uusia, innovatiivisia, kustannustehokkaita ja tarkempaan dataan perustuvia vakuutustuotteita. Ammattimaisessa liikenteessä olevan ajoneuvon vakuutusmaksut voivat olla jopa nelinkertaisia tavanomaisessa käytössä olevaan ajoneuvoon verrattuna, joten on vakuutuksenottajan intressissä pyrkiä erottelemaan ja todentamaan muun muassa ammattimainen ja muu käyttö.

Esityksessä ammattikuljetukselle asetetun paikannusvelvoitteen käyttöä ja etenkin sen mahdollista myöhempää käyttötarkoitusta ja kehitystä ei tulisi lainsäädännöllä tarpeettomasti rajata. Tiedon monipuolinen myöhempi käyttö tulee olla mahdollista esimerkiksi suostumus- tai sopimusperusteisesti.

Esityksen vaikutuksesta liikenneturvallisuuteen LVK toteaa seuraavaa:

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimissa raskaan liikenteen onnettomuuksissa, jotka eivät ole johtaneet kuolemaan ja jotka on valittu satunnaisesti tutkittavaksi, esiintyy säännöllisesti kuljettajan kokemattomuuteen ja/tai tietämättömyyteen liittyviä riskejä. Esimerkiksi vuosina 2009-2015 tutkijalautakunnat ovat tutkineet noin 60 kokemattomuuteen tai tietämättömyyteen liittyvää raskaan ajoneuvon onnettomuutta, joista noin neljänneksessä kuljettajana on ollut 18-21-vuotias.

Nuorten kuljettajien kohdalla pitää jatkossakin varmistua kuljettajien ammattitaidon riittävydestä. Pelkkien kokeiden suorittamiseen perustuva vaihtoehto ammattipätevyuden saavuttamiseksi, johon ei sisälly vaatimusta määrämuotoisesta koulutuksesta, asettaa suuria vaatimuksia tutkintojärjestelyille ja tutkintojen vastaanottajille. Koulutuksen ja tutkinnon yhtenä tavoitteena pitää pystyä arvioimaan henkilön soveltuvuutta vaativiin kuljetustehtäviin muutenkin kuin pelkän asiaosaamisen pohjalta.

Muutoksen vaikutuksia liikenneturvallisuuteen tulee seurata ja tarvittaessa reagoida korjausliikkein.

Kronbäck Visa
Vakuutuskeskus - Liikennevakuutuskeskus